

503

ՍԷՍՍԻԶ Վ.Ա.'ԻԶ

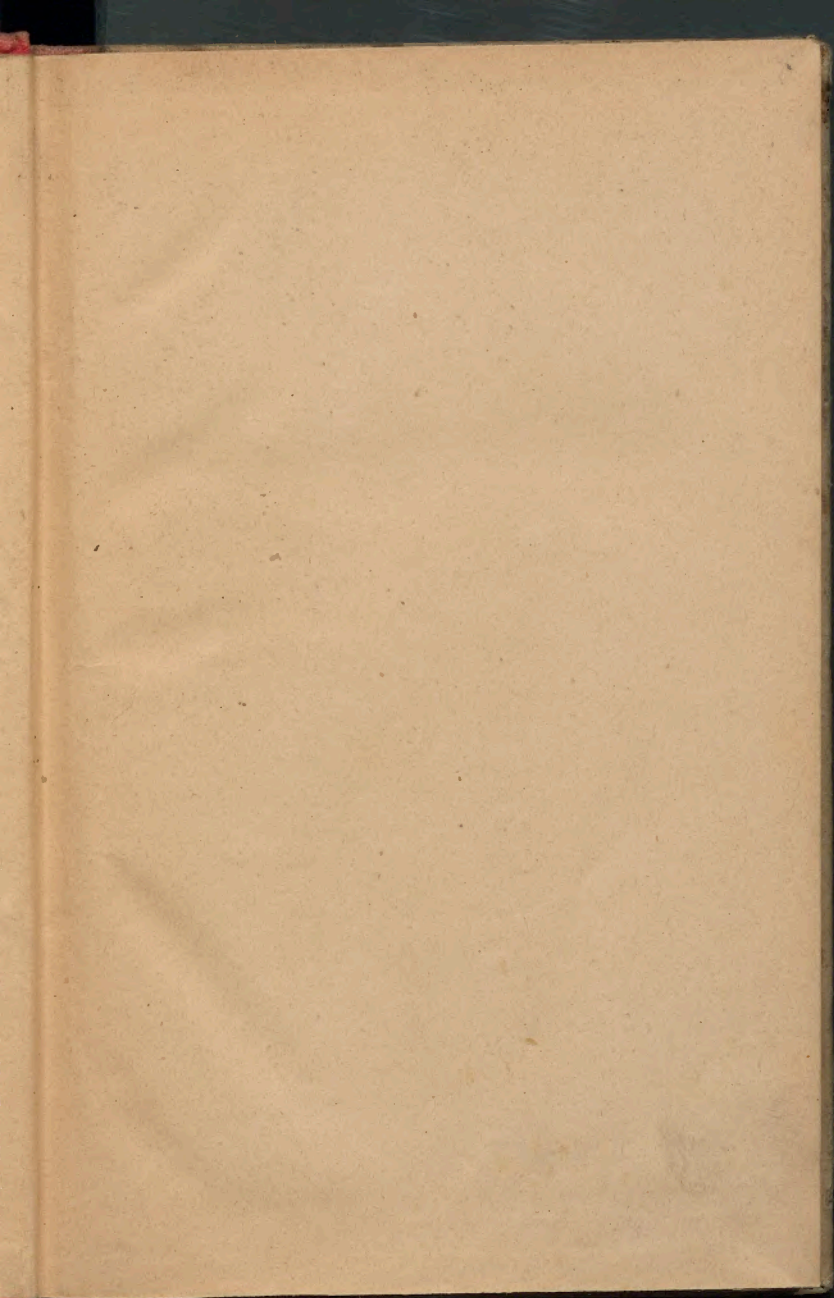
Ե.Ա.'ՆԻ

ԷՎԼԵՐՏԷ ՎԷ ՔԻԼԻՍԷԼԵՐՏԷ

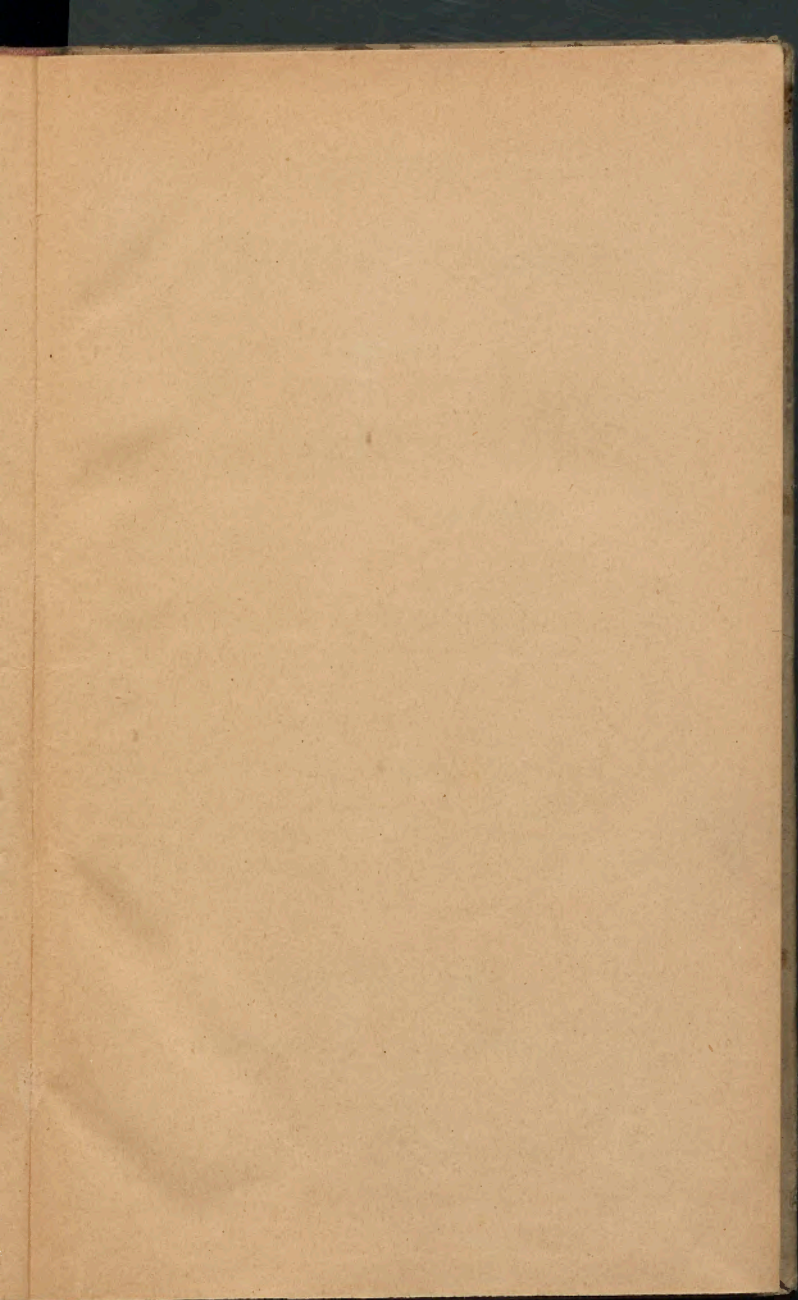
ՕԳՈՒՆԱՃԱԳ

Վ.Ա.'ԶԼ.Ա.Ր

W. 503.

W. S

m. 5

ԹԵՊՐԻՐ

ԷՍԷՐ Ի

ՄՈՒՆԱԼԼԻՄ Գ. Գ. ՄՕՆՖՕՐԹ

معاف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۲۷ شعبان ۳۰۸ و ۲۵ مارت
۳۰۷ تاریخلی و ۸۴ نومرولی رخصتنامه سیله نشر اولمشدر

مصارفی آمریقان مسیوز شرکئی طرفندن تسویه اولندهرق طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

ՄԱԹՊԱՆ Ի Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1891

8

6-1-01-12

1891

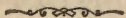
1891

1891

1891

1891

ԹԵՊՐԻՐ

«Լաքին շիմտի շերի՝աթտան վէ փեյղամպեր-
լերտէն շէհատէթ օլունարագ, Ալլահըն Թէպրի-
րի, Եա՛նի Յիսուս Քրիստոսա օլան իման վա-
սըթասըյէ Ալլահըն Թէպրիրի՝ իման էտէնլերին
ճիւմլէսի իչիւն վէ ճիւմլէսի իւզէրինէ շերի՝աթ-
սըզ իզհար օլունտու. չիւնքի ֆարգ Եօգ տըր:
Ջիրա ճիւմլէսի կիւնահ իշլէյիպ՝ Ալլահըն ՚իզգէ-
թինտէն մահրում գալմալարըյէ, Քրիստոս Յի-
սուստա օլան ֆիտիյէ վասըթասըյէ անըն լուծ-
ֆընտան մէճմանէն Թէպրի օլունուրլար. քի
Ալլահըն Թէհամմիլիւ վագթընտա սապըգա իշ-
լէնիլմիշ կիւնահլարտան սարֆ ը նազար էթմէ-
սիյէ քէնտի ՚ատալէթինի պէյան իչիւն, Եա՛նի
շիմտիքի զէմանտէ քէնտի ՚ատալէթինի պէյան
իչիւն, Ալլահ անը գանընա օլան իման վասըթա-
սըյէ քէֆարէթ տէյիւ իզհար էյլէտի, քի քէն-
տիսի ՚ատիլ օլուպ՝ Յիսուսա իման կէթիւրէնի
Թէպրի Էտէ:» ԲՕՄ. 3. 21—26:

Բէսուլ՝ պու ըիսալէնին իլք գըտընտա իքի
խուսուսըն իսպաթ վէ Թահքիմինտէ պուլունուր:
Պունլարտան պիրի՝ Ալլահըն պի նիհայէ տէրէճէ-
տէ գուտտուս օլուպ՝ կիւնահա մուգապիլ ճէզա
վէրմէք գարարընտա պուլունմասը, վէ տիկէրի

ճիւղէն ատէմէրին կիւնահրեար օլտըղը տըր :
 Պունլար մուգատտէմաթ հալինտէ թաստիգ օ-
 լունտուգտան սօկրա (20 նճի այէթտէ) շու նէ-
 թիճէյէ վասըլ օլույօր. «Մնըն հուզուլընտա շէ-
 րի'աթ 'ամէլլէրի վասըթասըյլէ հիչ պիր պէ-
 շէր թէպրիր օլունմազ .» թա'պիր իախէրլէ, հիչ
 պիր ատէմ' քէնտի քէնտինի խէլաս էտէմէզ :
 Քեաթֆէի պէշէր' խարիճտէն եարտըմ' օլմա-
 տըգճա չարէսիզ մահքիւմիյէթ ալթընտա տըր :

Պու' ինսան թապի'աթընա խօշ կէլէն պիր
 թա'լիմ տէյիլ իսէտէ, 'իլմ'ի իլահի ուսուլը թա'-
 լիմ ու թէտղիզ ինտէ չօգ քէրրէ, պէյլէ նա-
 խօշ նօգթալարա թէսատիւֆ էթմէմիզ իճապ
 էտէր : Վա'տ օլունան տիյարա տօղրու եօճու-
 լըզ էտէնին' եօլու պա'ղէն զիլլէթ տէրէսին-
 տէն կէշէր, վէ նիչէ քէրրէ անըն սօղուգ կէօլ-
 կէսի թահթընտա պուլունմազ լազըմ' կէլիր :
 Ինսան քէնտինին կիւնահրեար օլտըղը թա'-
 լիմ ի'ումումիսինի գապուլէթտիքտէն պաշգա,
 քէնտի քէնտինին իւմիտսիզ վէ չարէսիզ պիր
 մահքիւմիյէթ թահթընտա պուլունտըղըն իգ-
 րարա տախի մէճպուր օլուր : Պու թագքիրտէն
 իճթինապ էտէն պիրի իչիւն ֆիթապը Մու-
 գատաէստէ խէլաս վա'տը եօգ տըր : Մնըն վա'տը'
 ալչազ կէօնիլլիլ օլուպ քէնտի մահքիւմիյէթինի
 թանըյարագ' բուհճա ֆագիր օլան ատէմէ տիր :
 «Նէ միւպարէք տիր բուհճա ֆագիր օլանլար .
 զիրա մէլէքիւթ իս սէմավաթ անլէրին տիր :»
 «Բապպզ ալպի միւնքէսիր օլանլարա եազըն տըր :

վէ ԲՈՒՏՈՒ ԷՂԻԼԻԶ օլանլարը խէլաս Էտէր :

Շիմտի պու թա'լիմին միւթալա'ասընտա ի-
քէն հէր պիր ֆէրտին նազար ր տիգդաթընը
պունա մախսուսէն տա'վէթ Էտէրիմ, Վարպա-
ղը մէս"էլէլէր քի, անլէրի քէնտիմիգէ սու"ալ
էթմէք պիգճէ փէք խայրը տըր : Էվվէլա, Աւ-
լահ քէնտի շէրի'աթընը թէճաւուզ Էտէնլէր
'ալէյհինտէ խապէր վէրտիյի ճէզայը անլէրին
իւղէրինէ կէթիրմէյէ գատլ'ր մի, վէ պէոյլէ
էթմէք իսթէ'ր մի : Պունա անճագ պիր ճէվապ
օլա պիլիր, Աւլահըն 'ատալէթ ու գուտրէթի
պի նիհայէ օլտըղընտան կիւնահըն ճէզասընը
մութլադա վէրէճէք տիր : Սանիյէն, Պէն Աւ-
լահըն շէրի'աթընը քեամիլէն հըֆղ էյլէմի'շ մի
իմ : Էթմէմիշ իսէմ, (չիւնքի քէնտի գալպինի
թանըյան հէր պիր ատէմ էթմէտիյինի իգրար
Էտէճէք տֆր,) պէնիմ իշիւն պիր իւմիտ վա'ր
մը տըր, պիւթիւն պիւթիւն վէ չարէսիզ սու-
րէթտէ զայ' օլմամըշ մը իմ : Բօմալըլարա
եազըլան ըիսալէնին պու իւք գըսմընտա փէք
սէրթ վէ միւսա'ատէսիզ պիր մանթըզ պուլու-
նուպ' հազրէթ ի Ադամ զիւրրիյէթինտէն օլան
հէր պիր ֆէրտին՝ իլահի 'ատալէթին հուզու-
ընտա հիւքմ' ի'լամընը իշիթմէյէ մունթազըր
պիր միւթթէհիմ վէ միւճրիմ օլտըղը նէթի-
ճէսինտէ գարար գըլըյօր : Հէր աղըզ գափա-
տըլմըշ, վէ ճիւմէ 'ալէմ Աւլահըն հուզու-
ընտա սուչլու կէօսթէրիլմիշ տիր :

Պու նէթիճէյէ վասըլ օլունտըգտան սօնրա

էսաս ը քէլամըն թագաւմ էթտիյի հաղիգա-
թը ակլամաղա հաղըրլանմըջ օլուրուզ: «Լա-
քին չիմտի [եա'նի ինծիլ իտարէսի թահթըն-
տա] չէրի'աթտան վէ փէյղամպէրլէրտէն չէ-
հատէթ օլունարագ, Ալլահըն թէպրիրի, եա'նի
Յիսուս Բրիստոսա օլան իման վասըթասըյլէ
Ալլահըն թէպրիրի... չէրի'աթսըլ իզհար օ-
լունտու:» Ատէմլէր կիւնահըն ճէզասընտան
գուրթուլաճագ պիր եօլ պուլամատըղլարըն-
տան, օլ եօլու Ալլահ քէնտիսի թէտարիք էյ-
լէտի: Ալլահ՝ նէ քէնտի չէրի'աթընըն թահ-
գիր էտիլմէսինէ, վէ նէ տէ կիւնահըն ճէզա-
սըլ գալմասընա միւսա'ատէ էթմէյիպ օլու-
Բրիստոսը կէօնտէրտի. վէ Պու հիւսնի ըի-
զասըյլէ ինսան թապի'աթընը ալըպ՝ ինսան-
լարըն եէրինէ կիւնահըն ճէզասընը չէքտի:

Բրիստոսըն վէֆաթը մուհապպէթ թահրիք
էթմէք վէ եա կիւնահա գարչը Ալլահըն պուղը
ու 'ատալէթինի իպրաղ էթմէք մագսէտիյլէ
թէրթիպ օլունմըջ պիր նիւմայիչտէն 'իպարէթ
օլմայըպ, իլլա նագղ օլունան չէրի'աթ սէպէ-
պինտէն վէրիլէն հագիգի պիր ճէզա իտի:
Պու կիւնահըն ճէզասը իտի իսէ տէ քէնտի
կիւնահընըն ճէզասը տէյիլ իտի. չիւնքի փէն-
տիսի կիւնահքեար տէյիլ իտի: Պետրոս Բէ-
սուլուն պույուրտըղը իւզրէ, «փէնտիսի քէն-
տի ճէսէտինտէ կիւնահլարըմըղը աղաճ իւզէ-
րինտէ եիւքլէնտի:» Պօղոսըն տէտիյի իւզրէ,
«Չօգ քիմսէլէրին կիւնահընը գալտըրմագ իչիւն

Թագաւորիմ օլունտու:” Ալլահ անը՝ գանընա
օլան իման վասըթասըյէ քէֆարէթ տէյիւ
իղհար էյլէտի, Թա քի քէնտիսի ’ատիլ օլուպ
Յիսուսա իման կէթիրէնի Թէպրիւր էտէ:

Ֆիտիյէ՝ գուրթարմագ իչիւն վէրիլէն պէ-
տէլ եա պէհա տէմէք տիր: Գատիմտէ պիր
Եէհուաի քէնտիսի գուլ տէյիւ սաթարղընտա,
ազրապասընտան պիրի միւրատ էտէրտէ ա-
նըն պէտէլինի էտա էտէրէք անը ֆիտիյէ
Թարիղիյէ գուրթարըր իտի: Գատիմ մու-
հարէպէլէրտէ Թութուլան էսիրլէր էօլիւմէ
հիւքմ օլունտըղլարընտա, նիչէ քէրրէ ան-
լէրին ֆիտիյէսի պապընտա պիր ֆիյ”էթ գա-
րարլաշորըրլըր իտի: Բիթապ ը Մուգատտէս
ատէմլէրին կիւնահա սաթըլտըղլարընը, քէն-
տիլէրինի մէճճանէն սաթարղլարընը զիքր է-
տէր: Անլէր Բրիստոս Յիսուստա օլան խէլասա
իման կէթիրտիլլէրի Թագաւորտէ, անըն վասը-
թասըյէ ֆիտիյէ օլունուրլար: Անլէրին պէ-
տէլ ի դըյիլէթինի Թէ”տիյէ էթմիշ օլմասըյէ
Շէրի’աթըն լա’նէթինտէն ազատ օլուրլար: Ալ-
լահ ’ատիլ օլուպ՝ Յիսուսա իման կէթիրէնի
Թէպրիւր էտէր:

Թէպրիւր էթմէք՝ եալընըղ կիւնահը ’աֆվ
էթմէք, վէ եախօտ անճագ ճէղատան գուր-
թարմագ տէյիլ տիր: Թէպրիւր՝ հիւքմիւն եա-
խօտ մահքիւմ օլունմագլըղըն մուղայիրի տիր:
Պիր ատէմ՝ միւթթէհիմ պուլունտըղը իչիւն
հիւքմ օլունուր: Անը Թէպրիւր էթմէք՝ Թէօհ-

մէթի եօգ տըր՝ տէյիւ ի՛լան էթմէք տիր : Պիր վալի եա հիւքմտար ասհապը ճինայէթտէն օլան պիրինին գապահաթընը 'աֆու իլէ անը քէնտի ճիւրմինին ճէզասընտան գուրթարա պիրի : Ալլահըն կիւնահքեար հադգընտա էյլէտիյի պոււնտան զիյատէ տիր : Պիր հաքիմ մադամընտա իշ կէօրիւպ՝ ֆրիստոսա օլան իման իթա'աթա մուգապիլ սայըլտըղընը ի՛լան էտէր : « ֆիթապ նէ՞ պույուրըր . Աբրահամ Ալլահա ինանտը , վէ պու անա սալահ 'ատտ օլունտու : » Աբրահամ շէրի'աթ հասէպիյլէ սալիհ տէյիլ իտի . վէ լաքին Ալլահ 'ինայէթին տէն նաշի պաշգա պիր տիւրլիւ սալահը , եա՛նի իման վասըթասըյլէ օլան սալահը գապուլ էյլէմէսիյլէ Անըն հուզուրընտա կիւնահ էթմէմիշ կիպի տուրա պիտի : Պէօյլէճէ , իման վասըթասըյլէ ֆրիստոսըն սալահընա շէրիք օլան կիւնահքեար սալիհ ի՛լամընը ալըր : Բէսուլուն պիլա շէրի'աթ , վէ իման վասըթասըյլէ օլան տէտիյի թէպրիր պու օլուպ եալընըղ 'Ահտը ճէտիատէ իզհար էտիլմիշ տիր :

Պու՝ խէլաս իշին եէնի պիր ուսուլ տէյիլ տիր : Պահար մէվսիմինտէ թօփրաղը եարըպ չըղան թազէ ֆիլիսէ պիր ճիհէթլէ եէնի հայաթ տէնիլէ պիրի իսէ տէ , տիկէր վէ տահա էսասի պիր ճիհէթլէ , թօխումտա զաթէն մէվճուտ օլան հայաթըն իզհար օլունմասը տըր : Ալլահտա պիր թէպէտտիւլ եօգ տըր . շուգատար քի՝ ֆրիստոսըն կէլմէսիյլէ անըն

Թէրթիպի տահա աչըդ պիր սուրէթտէ կէօ-
րինտիւ : Էսաս ը քէլամըն տէտիյի իւզրէ չէ-
րի'աթտան վէ փէյլամպէրլէրտէն չէհատէթ
օլունմըչ իտի :

Խէլաս տա'իմա իման վասըթասըյլէ օլուպ'
քէնտի քէմալիյէթ ի զաթիյէսի սայէսինտէ
խէլաս պուլան հիչ պիր առէմ' պուլունմամըչ
սըրր : Պու կիւն մուգատտէ'լէր նէ ուսուլ ը
ինայէթլէ Թէպրիր օլունույօրլար իսէ , Աբրա-
համ , Ենուլք վէ Հաբել իման կէթիրիպ հէման
օ եօլ իլէ սալահ պուլտըլար : Օլ ուսուլ հագ-
գընտա անլայըչլարը իհթիմալէն փէք ճիւզ'ի
իտի : Գուրպան թագտիմ' էտէն Եհհուտի-
լէր պունլարըն Քրիստոսըն գուրպանընա , վէ
Անա օլան իման վասըթասըյլէ քէսպ էտէճէք-
լէրիսալահ վէ կիւնահ 'աֆվընա պիր թէշպիհ
հալինտէ օլտըղընը իհթիմալէն լայըգըյլէ անլա-
մայօրլար իտի : Քրիստոստան պիր չօգ վագըթ
էվվէր Դաւիթ վէ Եսայի' Անըն զուհուրը , քէֆա-
րէթի , վէ իման վասըթասըյլէ օլան սալահ խու-
սուսընտա չէհատէթ էթմիչլէր իտի իսէ տէ ,
էն տինտար Եհհուտիլէրտէն պիլէ չօգլարը գա-
պիլ տիր քի , անլէրի օլտըղը կիպի անլամա-
սըլար : “Հագիգաթէն օ էլէմլէրիմիզի գալ-
տըրաը , վէ տէրալէրիմիզի եիւքլէնտի , վէ պիզ
Անը մուսիպէթէ կիրիֆթար օլմուչ , Ալլահ թա-
րաֆընտան վուրուլմըչ , վէ մէշագ գաթ չէք-
միչ 'ատտ էյլէտիք : ” “Օ իսէ ի'սեանլարըմըզ
իչիւն եարալանտը , կիւնահլարըմըզ իչիւն տարպ

օլունտու . սէլամէթիմիզ իշիւն՝ Օ թէ՛ տիպ օ-
 լունտու , վէ Անըն պէրէլէրիյէ պիզ շիֆա
 պուլտուգ .” “Ճիւմէմիզ գոյունլար կիպի եօ-
 լու շաջըմը իտիք . հէր պիրիմիզ քէնտի եօ-
 լունա տէօնմիւշ իտիք . վէ Բապպ ճիւմէմիզին
 կիւնահընը Անա եիւքլէթտի :” Յովէլ վէ Մա-
 ղաքիա փէյղամպէրլէրին սէօզլէրի տախի պէյլէ
 իտի . “իշթէ պէն ըհսուլումը կէօնտէրիյօրըմ ,
 օ տախի եօլու էօնիւմճէ հազըրլիյաճագ տըր .
 վէ արատըղընըզ Բապպ , եա՛նի խօշնուտ օլ-
 տըղընըզ Մէլէք իւլ յահտ անսըզըն քէնտի
 հէյքէլինէ կէլէճէք աիւր . իշթէ կէլիյօր տէ-
 յիւ ԲԱՊՊ իւլ ճիւնուտ պույուրըր :” “վէ հէր
 քիւմ ԲԱՊՊԸՆ իսմինէ տու՛ա էտէրսէ խէլաս
 պուլաճագ ալը , ղիւրա ԲԱՊՊԸՆ պույուրտըղը
 կիպի , Սիօն տաղընտա վէ երուսաղէմտէ , վէ
 ԲԱՊՊԸՆ տա՛վէթ էյլէսիյի պաղըյէ իշինտէ
 նէճաթ պուլունաճագ տըր :” Մէսիհին զու-
 հուրը եազլաշտըգճա , օլ պապտէ էտիլէն շէ-
 հատէթ օլ տէրէճէ աչըզ պիր հէյ՛էթ քէսպ
 էթտի քի , սօն փէյղամպէրլէրին սէօզլէրի թէ-
 վարիիս կիպի կէօրիւնիւր : Հալ պէյլէ իսէ տէ
 գատիւմ իխպարաթ ը փէյղամպէրանէ վէ թէշ-
 պիհլէրէ էհէմմիյէթսիզ նազարըյլէ պաղըլ-
 մամալը տըր . չիւնքի , էսաս ը քէլամտա պիւ-
 տիւրիւտիյի իւզրէ , անլէր շէհատէթին պիր
 գըմմը տըր :

Յհտ ը Սթիգին , հէմ տէ Յհտ ը ճէտի-
 տին պէյիւք պիր մագսէտի ֆրիստոս հազգըն .

տա չհհատէթ էթմէք տիր : Ճիւմէ փէյղամ
պէրլէր Անա չհհատէթ էյլէտիլէր : Յիսուս քէն
տիսի տախի պէյլէ թէֆսիր էյլէտի : “Մով
սէստէն վէ ճիւմէ փէյղամպէրլէրտէն պաշլա
յըպ ճէմի’ քիթապլարտա քէնտինին հադ
գընտա պուլունան չէյլէրի անլէրէ թէֆսիր
էյլէտի :”

Քրիստոսըն սալահը “իման էտէնլէրին ճիւմ
լէսի իշիւն , վէ ճիւմէսի իւղէրինէ” տիր : Պու
սէօղլէր ինսանըն քէնտի խէլասը իշինտէ հիսսէ
սի նէ իտիլինի կէօսթէրիյօրլար : Մէղքիւր սա
լահ եա թէպրիր ինսանըն քէնտի զաթընտա մա
լիք օլտըղը պիր խուսուստան , եա’նի անըն
էյի պիր գարարընտան եա ֆաղիլ պիր հա
րէքէթինտէն , վէ հաթթա տու’ա վէ ’իպա
տէթինտէն նէշ’էթ էթմէյօր : Պու սալահ “ա
նըն իշիւն վէ անըն իւղէրինէ” տիր . եա’նի
քէնտինին իճրա էյլէտիյի պիր չէյ օլմայըպ ,
իլլա խարիճտէն անա կէթիրիլէն , վէ ախէրի
թարաֆընտան անըն իշիւն իճրա էտիլէն պիր
չէյ տիր : Պու հադիգաթա՝ “յինայէթլէ խէլաս
պուլմըշսընըղ” քէլամը տախի չհհատէթ է
տէր : Ֆիլ վազը՝ խէլաս՝ իման վասըթասըյլէ
խէ տէ , իման տախի ’աթիյէ օլուպ՝ պիղէ
Սլլահ թարաֆընտան ի’թա օլունուր : Սլլահ
իմանը՝ խէլասա վասըթա էյլէմիշ օլտըղըն
տան , մէղքիւր սալահ՝ իման էտէնլէրին իւ
ղէրինէ տիր :

Թէվազու՝ իրիսթիյան ’էօմրիւնիւն պիտայէ-

Թինտէ պուլունտըգտան պաշգա, պիւթիւն
 'էօմրիւնիւն պիր գըսմը օլուպ՝ իպթիտասըն-
 տան նիհայէթինէտէք պիր ալթուռն թէլ կիպի
 տէվամ էթմէլի տիր: Բէսուլ շէոյլէ սու՝ալ
 էտիյօր. «Իֆթիխար նէրէտէ տիր.» «Իման
 գա՝իտէսի վասըթասըյլէ իպթալ օլունտու:»
 Սալթ Սլլահըն մէրհամէթի սայէսինտէ խէլաս
 պուլմըջ օլան պիր քիմնէ օլ մէրհամէթտէն պաշ-
 գա պիր շէյ իլէ իֆթիխար էտէ պիլիր մի: Ի-
 մանը պիր ախէրինին իմանընտան տահա պէօ-
 յիւք օլա պիլիր. քէնտիսի նիշէլէրտէն տահա
 էյի պիր ատէմ օլա պիլիր: Պիր խասթա 'ի-
 լաճ իսթի՝մալինտէ տիկէրլէրտէն զիյատէ ա-
 յըգ վէ ույանըգ օլտըղը իչիւն իֆթիխար էթ-
 մէյէ հագգը օլուր մը: 'իլաճը գուլլանմագ-
 տա քէնտի 'իլմ ու տիրայէթինի տէյիլ, իլլա
 'իլլէթի թանըյըպ քէնտինէ օլ 'իլաճը թէր-
 թիպ էտէն 'իլմի թա՝զիմ էթսէ կէրէք տիր:
 Քէնտի իմանըմըղ իչիւն տէյիլ, իլլա ֆրիստո-
 սըն խաչըյլէ իսթէտիյիմիզ գատար իֆթի-
 խար էտէ պիլիրիզ: Մէզհէպի խուսուստան ի-
 լէրի կէլէն շուրուր՝ տիկէր շուրուր գատար
 ինճիլին ըուհընա մուղայիր տիր: Շօլ Ֆէրիսի
 միսիլլիւ, ֆիլան կէօմրիւքճիւտէն եա կիւնահ-
 քեարտան, վէ եախօտ ֆէրա՝իզինտէ կէվչէք
 վէ հագգ թարիգտէն սափմըջ ֆիլան խրիս-
 թիյանտան քէնտիսի տահա էյի օլտըղընը իպ-
 րաղ էթմէք իւզրէ քէնտի քէնտինի թա՝
 զիմ էթմէք իչիւն Սլլահըն հուզուրընտա տու-

րան պիր ատէմ՝ քէնտինի պաշտարարնտան
 ֆարգլը դըլըպ իմթիհանլարա դալիպ կէլմէք
 իչիւն քէնտինէ իման վէ գուվլէթ պախշ էյ-
 լէյէն լութֆ Ուլլահը թահգիր էթմիշ օլուր:
 Էֆէնտիմիղ եէթմիշլէրէ՝ «Ճիննլէրին սիղէ ի-
 թա՛ւթ էթտիքլէրինէ սէվինմէյինիզ, լաքին
 իամլէրինիղին սէմավաթտա գայտ օլունտը-
 ղընա սէվինինիզ» տէտի: Պու պապաէ դու-
 րուրն մա՛նաւը՝ խէլասըմըզըն շէրէֆի պիղէ
 'ա"իտ տիր տէմէք օլուպ՝ թէվազու՝ վէ իման
 իսէ, խէլաս պապընտա պիղ քէնտիլիյիմիզտէն
 հիշ պիր շէյ եափամատըղըմըզը, վէ եալընըզ,
 «Քրիստոս Յիսուստա օլան ֆիտիյէ վասըթասըյ-
 լէանըն լութֆընտան մէճճանէն թէպրիր» օլուն-
 տըղըմըզը, «Ճիւմլէսի կիւնահ իշլէյիպ Ալլա-
 հըն 'իզղէթինտէն մահրում գալնալարը» սէ-
 պէպինտէն Ալլահըն հուզուրընտա պիր կիւ-
 նահքեար իլէ տիկերի մապէյնինտէ հիշ պիր
 ֆարգ օլմատըղընը հիսս, վէ մուճէպինճէ հա-
 րէքէթ էտէրիզ: Պիզիմ գուսուրըմըզ ախէր-
 լէրինքինտէն ազ, վէ պիզիմ կիւնահլարըմըզ
 անլէրինքինտէն խաֆիֆ օլմուշ օլա պիլիր: Լա-
 քին պու քէյֆիյէթ կիւնահքեար օլտըղըմը-
 ղը թէպտիլ էթմէզ: Հալ պէյլէ օլտուզ-
 ճա պիզտէն իման թալէպ էտէն, վէ ինայէ-
 թինտէն նաչի անը պիզիմ իչիւն սալահ 'ատտ
 էթմէյէ րազի օլան Ալլահըն մէրհամէթինի գա-
 պուլ էթմէքտէն, վէ ֆրիստոս կիւնահլարըմը-
 ղըն ճէզասընը չէքմիշ օլմասըյլէ, իլահի 'ատա-

լէթին հուղուրնտա մահքիւմ օլանլարըն՝ չիմ տի հէման օլ 'ատալէթ սայէսինտէ խէլաս պուլաճագլարը իչին Ալլահ 'արզ ք թէ չէքքիւր էթմէքտէն մա'տա պիր էտէճէյիմիզ եօգ տըր :

Քիթապ ք Մուգատտէստէ չօգ 'աճիպ խու սուսլար վար իսէ տէ , էն 'աճիպի խէլաս թէր թիպի տիր : Պու՝ թագվանըն պէոյիւք սըրրը օլուպ մէլա'իքէ տնա նազար գըլմաղա հաս րէթ չէքէր : Խէլաս թէրթիպինտէ իպրազ օլունան մուհապպէթ վէ 'ատալէթ պի նիհայէ իսէ տէ , կէօղիւմիւզ էօնիւնէ աչտղը թարիգ նէ՝ գօլայ վէ նէ՝ սատէ տիր : Պիզտէն թալէպ օլունան չէյ՝ էսրարը քէչի էթմէք օլմայրպ , իլլա եալընըղ անտէ եիւրիւմէք տիր : Պիր վասի՝ նէհր , եախօտ տէրին պիր տէրէ իւղէրին տէ , ութալըղը վէ ուսուլ ք ինչաղը ճիհէթիյէ ատէմի թէհայիւրտէ պրագան պիր քէօլրիւ գուրուլըն տըր : Աղաճը տէմիրաէն թէֆրիգ էտէմէյէն պիր չօճուգ պիլէ անտէն կէչէպի լիր : Լաղըմ կէլմէզ քի Ալլահըն մուհապպէ թինի , վէ եախօտ ֆրիստոսըն թէնէզղիւլիւ նին տէրինլիյինի էօլչէլիմ . պիզտէն թալէպ օլունմազ քի ֆրիստոսըն թէն ալմասընըն , վէ եախօտ տիւնեանըն թէ՝ սիսինտէն էվվէլ օլան 'Ահտըն էսրարընա վագըֆ օլալըմ : Թէք լիֆ պու տըր . « Բապպ Յիսուս ֆրիստոսա իման կէթիր , վէ խէլաս պուլաճագսըն : » Պու նու օգուլուպ ալլայա պիլիւրիզ : Քէֆարէթ վէ

Թէճէսսիւտ քէլիմէլէրինի թէքէլլիւմ էտէմէ-
 յէն պիր չոճուգ պիլէ պուռնու աղլայա պիլիր:
 Պիլմէմիզ լազըմ կէլէն հէր շէյ քեամիլէն վա-
 զըհ տըր: Խէլասըն թարիզի օլ տէրէճէ սատէ
 վէ գօլայ տըր քի, «օ եօլտա եիւրիյէն ճա-
 հիլէր պիլէ եօլու շաշըրմայաճազլար տըր:»
 Պուռնուն իչիւն ֆիլան տէրսլէրի օգումալարը,
 եա թէտարիք կէօրմէլէրի լազըմ կէլմէզ: Պուռ-
 տա իճրասը մաթլուպ օլան ֆիլան այլին ու
 ատէթլէր, շարթ մագամընտա թէքլիֆ օլու-
 նան ֆիլան էյի 'ամէլլէր, վէ եախօտ չէ-
 քիլմէսի ֆարզ կէօսթէրիլէն ֆիլան էլէմ ու
 սիյասէթլէր եօգ տըր: Լազըմ օլան շէյ եա-
 լընըզ Բապպ Յիսուսա իման կէթիրմէք օ-
 լուպ՝ Ալլահն հուզուրընտա թէպլիր օլուն-
 մասը իշթէ պունա, եայլընըզ պունա մէր-
 պութ տըր: Էտիլէճէք ֆէրա'իզ, վէ եէնի-
 լէճէք կիւճլիւքլէր իման էթմէքտէն սօկրա
 կէլիր: Յիսուսա իման էտէն ատէմ՝ Խրիս-
 թիանլըզըն պիւթիւն վազիֆէլէրի քէնտի էօ-
 նիւնտէ օլտըղընտան՝ նէ պօրճլարընտան ազատ
 տըր, նէ տէ կիւճլիւքլէրինտէն:

Պու թա'լիմին եաղլըշ աղլաշըլմագ թէհլի-
 քէսինտէ պուլունտըղը պիր քէօշէ վար տըր:
 Նիչէլէր՝ Էյէր իման վասըթասըլէ խէլաս պու-
 լաճագ իսէք էյի 'ամէլլէրին ֆա'իտէսի նէ՞
 տիր. շէրի'աթը հըֆզ էթմէք իչիւն նի'չիւն շա-
 պալայալըմ: Խէլաս իշինի Ալլահա թէրք է-
 տէրէք ատէմէ էն թապի'ի վէ խօշ կէլէն թա-

րիգլէ տիւնեանն զէվդինի չըդարմագ իւզրէ նի՛չիւն եաշամայալըմ՝ տէրլէր։ Պունուն ճէվաւը փէք սատէ տիր։ Իման էտէն պիր ատէմ՝ Ալլահն հուզուրնտա թէպրիր օլունտըդտան պաշգա թէճէտտիւա ի դալպէ տախի մալիք օլուր։ Անն արզուլարը վէ մուհապպէթի եէնի տիր։ Իմթիհանա մուգալէմէթ վէ էյի 'աւմէլլէր իճրասընա սայ՝ էթմէքտէն թէլէզզիւզ էտէր։ Քրիստոս կիւնահն ճէզասընը չէքտիյինտէն կիւնահտա տէվամ էթմէք ֆիքրի Խորիւթիյանը տէհչէթէ տիւլար էտէն պիր ֆիքր տիր։ “ Ինայէթին իզտիյատը իչիւն կիւնահտա տէվամ էտէլիմ մի։ Հա՛յա, պիզ կիւնահա նիսպէթլէ էօրմիւշ պուլունտըղըմը հալտէ՝ արթըրդ անաէ նա՞սըլ եաշայա պիլիրիզ։ ”

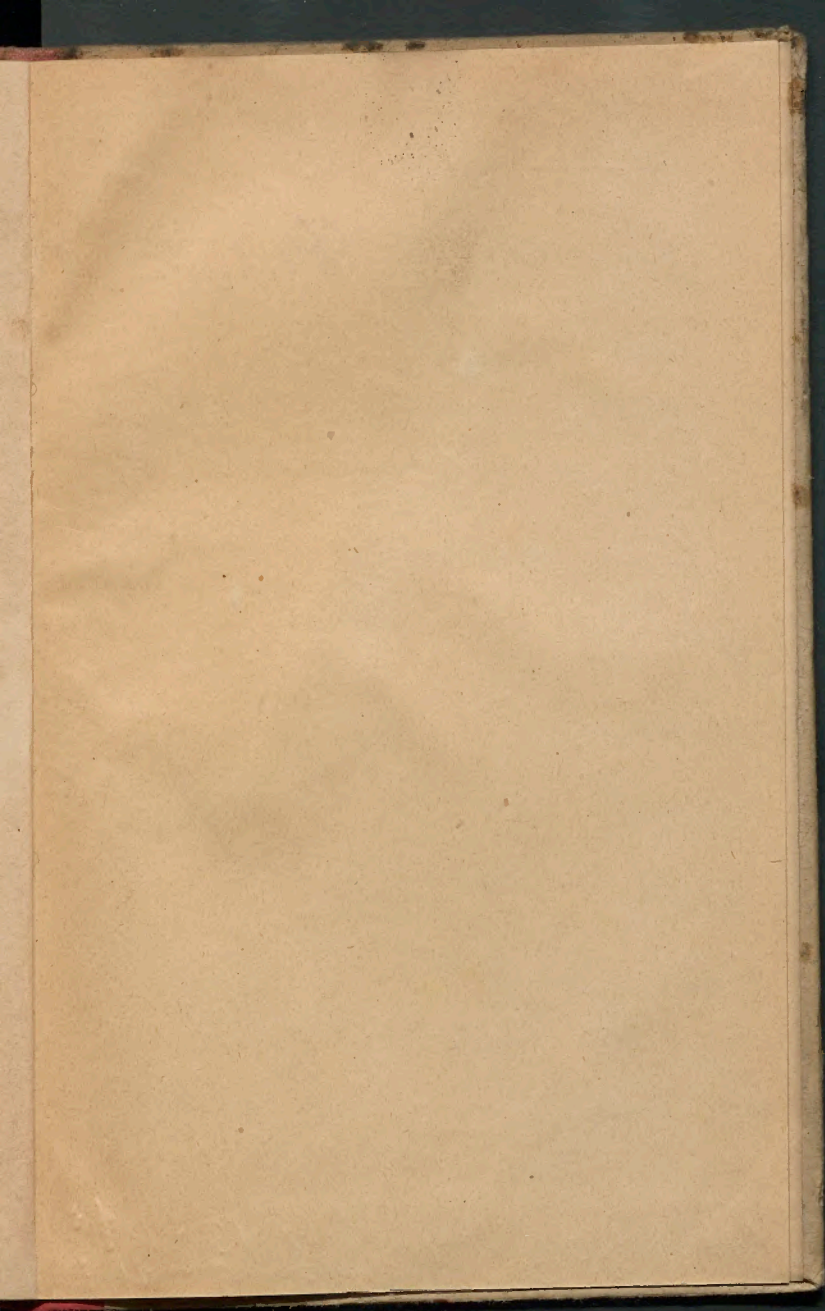
Ինայէթլէ օլան խէլաս թա՛լիմինի քէնտիքէյֆինէ կէօրէ ակլայան տինսիզլին պիրի Տօգթօր Չալմիւրսըն հուզուրնտա դօնուշըր իքէն խէլաս թէրթիպինի իսթիհզա էտէրէք “ Պէն սէնին իմանընտա օլսա իտիմ պըզմագ տէրէճէսինէ վարանատէք կիւնահը իրթիքեապ էտէր իտիմ ” տէմէսի իւզէրինէ , միւմաիլէյհ Տօգթօր՝ “ Պիր խրիսթիանը պըզտըրմագ իչիւն նէ՞ գատար կիւնահ լազըմ տըր ” ճէվապընը վէրմիշ տիր։

Կիւնահա տօղրու մուհապպէթ , վէ իլահի չէրի՛աթը թէճաւուզ էթմէյէ տօղրու տէվամի պիր արզու դալպին թէպտիլ , վէ սահիպինին թէպրիր օլունմամըշ օլտըղընա , գաթի իս-

պաթ տըր: իման էտէն պիր ատէմ, Ալլահըն
 շէրի'աթընը սէվէր, վէ ֆէնա սուրէթտէ թէճ-
 րիպէ տախի օլունսա կիւնահքեարանէ օլան սէվ-
 տալարընա ղալիպ կէլիր: Եէտի քէրրէ տիւշսէ
 պիլէ եինէ գալգար: Պըգմագ տէրէճէսինտէ
 կիւնահը իրթիքեապ էտէճէք եէրինէ, «Եա Ալ-
 լահ, պէնի թաթհիր էյլէ, պէնի սէնին մուհապ-
 պէթինլէ տօլտուր, պէնի սէնին գուտտուս օլ-
 տուղուն կիպի գուտտուս էյլէ» տէյիւ տու'ա
 էտէր:

1. The first of these is the fact that the
 2. second of these is the fact that the
 3. third of these is the fact that the
 4. fourth of these is the fact that the
 5. fifth of these is the fact that the
 6. sixth of these is the fact that the
 7. seventh of these is the fact that the
 8. eighth of these is the fact that the
 9. ninth of these is the fact that the
 10. tenth of these is the fact that the

48 $\frac{1}{2}$

